

Tirgus pārskats

2009.g. 24. – 30.augusts

Pateicoties labiem ekonomikas datiem un paziņojumiem par peļņu, akciju tirgos nedēļa noslēdzās pozitīvi. ASV tirgū pieaugums bija neliels –0,3% apmērā. Eiropas akciju tirgum nedēļa noslēdzās ar 1,1% kāpumu. Japānas akciju cenu pieaugums, kurš saskaņā ar "Nikkei 225" indeksu sasniedza 2,9%, apsteidza citu lielo attīstīto valstu reģionu attiecīgo rezultātu. Neskaitot Japānu, Āzijas akcijām kāpums bija 1,4% apmērā. Attīstības valstu akciju cenas kopumā kāpa par 0,7%. Austrumeiropas reģiona akcijām kāpums bija 1,6% un Krievijas – 0,7%.

Pagājušajā nedēļā uzņēmumi (izņemot to reģionu uzņēmumus, kuri nepiedzīvo izaugsmi) turpināja iepriecināt tirgus ar **labiem peļņas rezultātiem vai vismaz ar labākām perspektīvām**. Otrajā ceturksnī vairāk kā 72% no "S&P 500" indeksā iekļautajiem uzņēmumiem rezultāti bija labāki kā gaidīts saskaņā ar analītiķu kopīgajām prognozēm.

Pagājušajā nedēļā publikotie **ASV mājokļu tirgus dati**, saskaņā ar kuriem mājokļu pārdošanas apjomi jūlijā negaidīti ir pieauguši par 9,6%, apliecināja prognozes par atveseļošanu. Tas ir kopš 2005.g. februāra lielākais pieaugums un būtiski pārsniedz analītiķu prognozēto pieaugumu 1,6% apmērā. Saskaņā ar "S&P/Case-Shiller" mājokļu cenu indeksu, jūnijā mājokļu cenas 20 pilsētās ASV gada izteiksmē ir kritušas mazāk kā prognozēts (skat. 1.grafiku). Minētais indekss otrajā ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem pakāpās par 2,9%, kas ir pirmais kāpums kopš 2006.g. un lielākais gandrīz četrus gadu laikā.

Ir uzlabojusies iedzīvotāju konjunktūra – saskaņā ar "Conference Board" pētījumu patērētāju optimisms ir palielinājies vairāk kā gaidīts un Mičiganas Universitātes veidotais **patērētāju konjunktūras** indekss pēc augusta galīgā pārskata palielinājās, sasniedzot 65,7 punktus (pēc provizorisksajiem datiem – 63,2 punkti). Tas gan joprojām ir mazāks par jūlija rādītāju - 66,0 punktiem. Aptaujātie min, ka ir uzlabojusies pastāvošie ekonomikas apstākļi, prognozes un darba tirgus situācija. Tomēr savu finanšu situāciju respondenti joprojām raksturo kā sliktu. Lai gan citā pārskatā ir minēts, ka jūlijā atalgojums ir palielinājies par 0,1%, kas ir pirmais pieaugums deviņu mēnešu laikā. **Personīgie ienākumi jūlijā ASV** saglabājās nemainīgi, kas ir skaidrojams ar kritumu procentu un dividendu ienākumus.

ECB publicēja ziņojumu par situāciju eiro zonas banku sistēmā, norādot, ka stabilitātes risks joprojām ir paaugstināts, jo kredīšanas cikls vēl nav sasniedzis zemāko punktu. Ziņojumā minēts, ka 2009.g. sākumā atšķirība starp dažādu banku darbības rezultātiem saglabājusies liela, norādot arī, ka kredītaudējumu apjoms visdrīzāk turpinās palielināties, jo parasti šis rādītājs attiecīgo biznesa ciklu atspoguļo ar laika nobīdi. ECB pauda arī, ka ir vērojama kapitāla pietiekamības rādītāju uzlabošanās un prognozes par peļņu pirms atskaitījumiem uzkrājumiem 2009.g. pirmajā pusē relatīvajā izteiksmē varētu būt uzlabojušās.

Pēc šajā nedēļā notikušajām apakšpalātas vēlēšanām ir noskaidrojies, ka Japānā pie varas būs **opozīcijā esošā Japānas Demokrātiskā partija**

Paredzams, ka līdz ar to politikā uzmanība vairāk tiks vērsta uz mājāsaimniecībām nevis uz lielajiem uzņēmumiem / valsts pasūtījumiem kā līdz šim. Sagaidāms, ka IKP pamatā paliks tāds pats vai nedaudz pieaugs, kā arī turpināsies spiediens uz cenu samazināšanu.

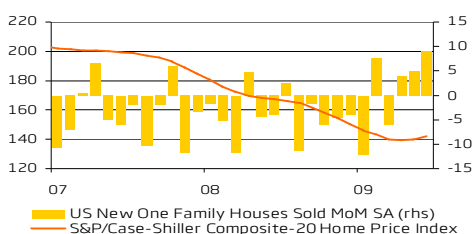
Polijā mazumtirdzniecības apjomi jūlijā pieauga, gada izteiksmē palielinoties par 5,9% un salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi – par 6,5%. Šāds kāpums galvenokārt ir skaidrojams ar degvielas un pārtikas preču pārdošanas apjomu pieaugumu, savukārt ierobežota patēriņa preču jomā rezultāts nebija viennozīmīgs – transportlīdzekļu pārdošanas apjomi joprojām bija mazi, bet mēbeļu un sadzīves tehnikas pārdošanas apjomi uzlabojās. Tā kā pārtikas preču rādītājs ir ļoti svārstīgs, no šāda veida rādītājiem tālejošus secinājumus izdarīt ir samērā grūti. Vairākās Austrumeiropas valstīs augusta pēdējā dienā tiks publicēti PMI indeksa rezultāti. Sagaidāms, ka tie liecinās par to, ka vairumā valstu ražošanas sektors drīz sāks vai ir jau sācis piedzīvot paplašināšanos.

Ķīnas Valsts padomes lēmums mazināt "virskapcītā un lieko būvniecību" pasaules akciju tirgos izraisīja "nervu drudzi". Minētie pasākumi tiks īstenoti tērauda, cementa, ogļu un ķīmiskās rūpniecības u.c. jomās. Kā norāda investīciju banka "Goldman Sachs", šāds solis nebija negaidīts, jo Ķīnas varas iestādes jau agrāk ir paudušas vēlēšanos mainīt Ķīnas rūpniecības sektora struktūru. Šāda politika pati par sevi, iespējams, neradīs negatīvu ietekmi uz izaugsmi, jo stimulēšanas un finansiālā atbalsta pasākumi nākotnē lielā mērā tiks vērsti uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

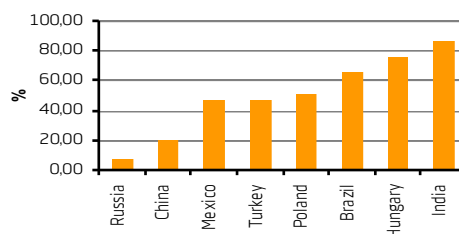
Vietējās preses ziņu virsrakstos izskan informācija par to, ka Igaunijai varētu neizdoties 2011.gadā pievienoties eiro zonai. Igaunijas Banka lēš, ka izdevumus vajadzēs samazināt vēl par EEK 2,5-3 mljrd. Tomēr valdībai, iespējams, nevajadzēs ķerties pie fiskālo izdevumu būtiskas samazināšanas turpināšanas, jo tās rīcībā joprojām ir neizmantoti ieņēmumu avoti, kā, piemēram, valsts uzņēmumu nesadalītā peļņa un Igaunijas Bankas līdzekļi. Valdība ir arī paziņojusi, ka tiek plānots pārdot CO₂ emisiju kvotas. Tai ir iespēja arī izmantot "grāmatvedības trikus", lai noturētu budžeta deficītu Māstrihtas kritērijos noteiktajās robežās. **Mūsaprāt, valdība atradīs veidu, kā samazināt budžeta deficītu un neapdraudēt Igaunijas mērķa pievienoties eiro zonai izpildi.**

Obligāciju inenesīgumam būtiski pieaugot, Indijā obligāciju tirgi ir reaģējuši uz lielo gaidāmo valdības obligāciju piedāvājumu. Indijā fiskālais deficīts ir bijis liels jau vairākus gadus desmitus un tās valsts parāds ir viens no vislielākajiem salīdzinājumā ar citām lielajām attīstības valstīm (skat. 2.grafiku). Vēl viens obligāciju inenesīguma kāpuma iemesls ir Indijas centrālās bankas pretinflācijas pozīcija, kura pagājušajā nedēļā tika vēlreiz uzsvēta, runājot par to, ka musona lietu trūkums sakarā ar sliktu ražu varētu radīt spiedienu uz inflāciju. Obligāciju inenesīgums līdz šim ir bijis stabils, jo tirgus sagaida, ka Indijas centrālā banka uzpirks valdības obligācijas ar savu atvērtā tirgus operāciju starpniecību. Tomēr inflācijas spiediena parādīšanās varētu apgrūtināt minētās bankas iespējas īstenot šo plānu.

1.grafiks. ASV mājokļu tirgū – uzlabošanās

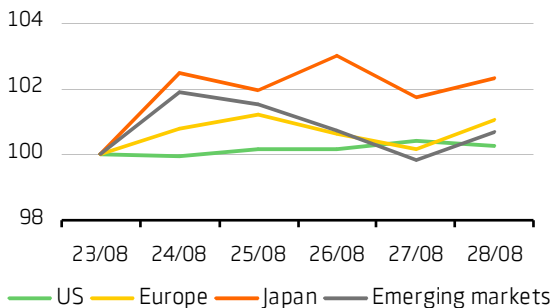

2.grafiks. Valsts parāds (% no IKP, 2009.g.)

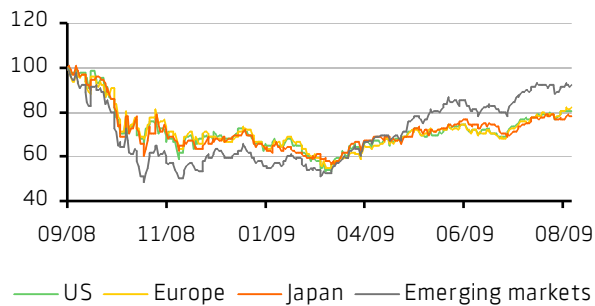

Avots: SVF

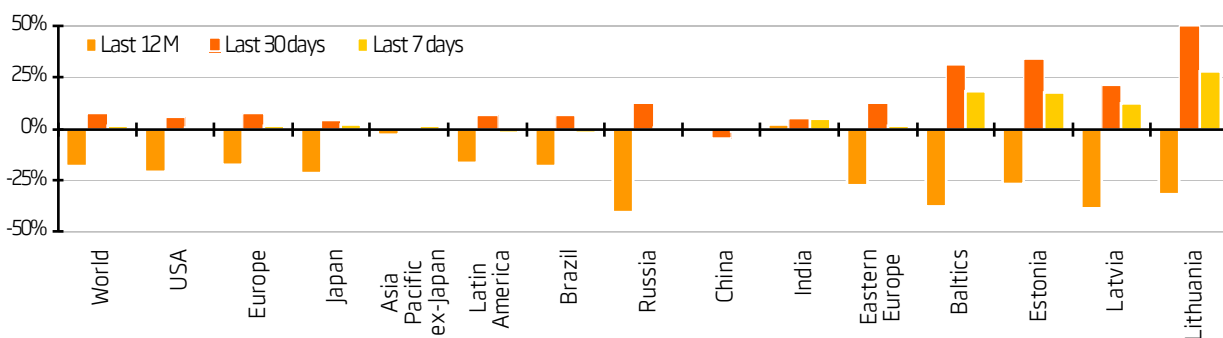
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

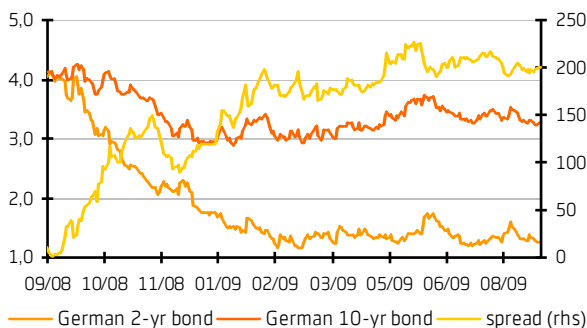
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

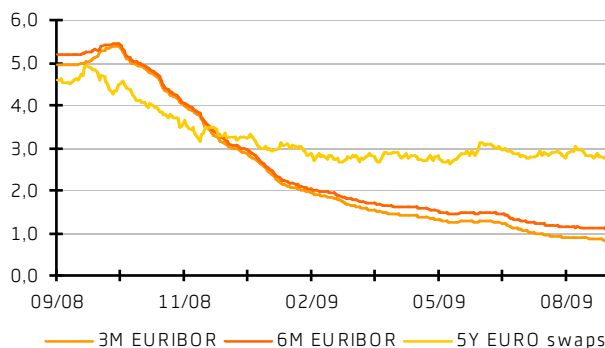
5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti¹

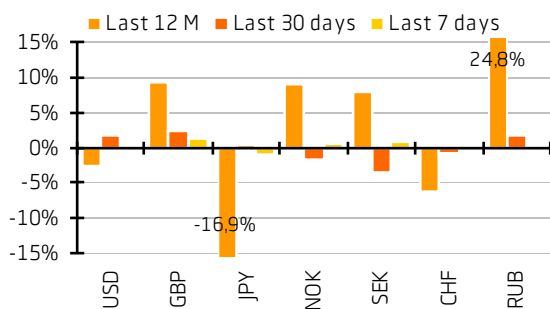
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

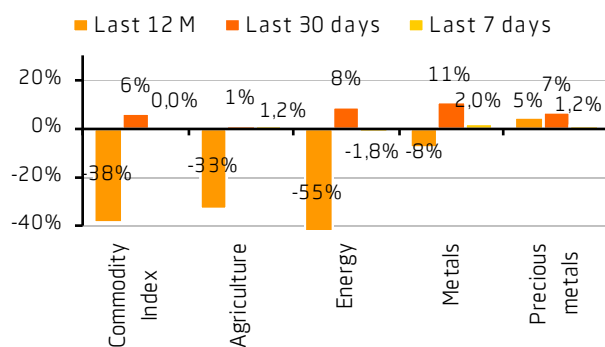
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no: "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Saistību atruna:

Ja nav norādīts citādāk, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).